

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma 3 K.
 v Ameriko 6 K.

Dobijo se
 Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
 vpok. plab. v Čerensovcih,
 Cserszöld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
 moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
 se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
 v Ameriko vsakom i na njegov naslov . . . 5 K.
 Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
 lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Zakritja.

Ždaj, ka že dve leti trpi boj, de že vsaki naših čtevcev znao, ka je zakritje. Šteri ne ve, naj prečtē tū.

Zakritje je vsako delo, z šterim sé človek more zakriti. Pri vojski je najprvo zakritje zemla, štero pred sebé nameče voják, da se za njov skrije. Globoke järke sí skopajo pa zemlo namečejo pred sebé na breg. Velika stébla poiščejo pa naprávijo strehe nad sebov pod zemlov, naj granata pa šrapnel ne príde do njh.

Na drugom mesti so spodrete híže, stojéči hrami, veliki logovje, plotovje pa različne stvári za šterimi se lahko skrije pa od šterih neprijátela lahko napádne.

Pa známo ka so tá zakritja vno-gami valála. Vnoga smrt noséca krugla je zgúbila med njími svojo moč ino skrití človek je veselí bío vidévši zvū-nešnje nevole, ka sí je tak varno mesto prípravo.

Vsakom i pa tá zakritja li ne va-lájo. Zná pridti naime na njíhovo mesto bomba velike moči, šteroj so zemla i stébla níkaj, štera kde doli-spádne, tam 7—8 metrov globoko jamo vdári na zakritji pa tam notri razletí podirajoča i moréča okoli sebé vse, ka je živoga.

Pa so zakritja eti doma tudi. Málo dete koráta ovára proti sebi ská-kati pa si včasi íšče zavítje, ali za-kritje pri materinoj janki. Pa to za-kritje v tom groznom boji proti koráti dojde. Liki naj samo besen pes príbeži, te je materína janka jako slabo za-kritje.

Proti máloj moči jé pomoč na bojišči pa je domá. Či je pa neprijá-telska moč prevelika, te pa zamán vso zavítje i vso zakritje, prevelika moč obláda vojáka tam i mirnoga do-mačina tū.

Ka pa kda ešče nájvékša moč neprijátelska vdári nad nás, moč pe-klénska, štera tū na zemli v níkšoj moči neima pára? Protí toj moči, kde je zakritje, kakše je zavítje? Znamo, ka nam na to pitanje vsaki naednok odgovorí, ka proti peklenskoj moči je samo pri Bogi pomoč. Pa je prav tak, samo, ka Bog čúde ne dela kda štéc. V boji je tak, ka si vsaki sám more zakritje iskati, skopati, z tesáriti pa kí sí toga ne včini, ne bode zakrití níkdár.

Pa rávno tak je v tom boji protí šataní. Samí si moremo zakritje tesati, järke kopatí pa rázložek med tem i ovim bojom je samo to, ka zemelski boj, šterí je za zemelske vrednošče, níkdár ne gotovo, kak se dokonča; dúševen boj pa vsakojački naše oblá-danje doségne, či se prav zakrijemo proti neprijáteli dúše.

Začétek dúševnoga zakrívania je pa práva vera, molítev, post pa ál-moštvó. To je zmožen prekop, prek šteroga že návadno neprijáteo ne more. Liki, či neprijáteo vkúp poberé vse svoje moči, te nam je ne zadosta. Te moremo to četvéro obrambo ešče z ne-zgovorlivim vūpanjom i lúbéznostjov podpretí i podzídati. Tak se moremo vūpatí v Bogi, kak málo dete v svójoj materí, štero, či je li bito od matere, li nazáj beži k njoj na prvo njéno reč. Tak se moremo na Bogá nēhátí, ka de nam v srci i pámeti vsikdár on, ka mo v nájvékšem víhéri dúše tudi močno stáli, ka se nam nauč srcé ne gene v boji dúševnom.

Na taljanskoj meji, prej, májo takša zakritja, v štera níkša neprijá-telska bomba ne more pridti. Pa kda vūnej bombe káplejo, kak toča, se naši vojácje v svojih lúknjaj smejejo nad neprijátelom; — ali vsakojački je gotovo, ka tak zmožne obrambe ne nájdejo níkdár, kak nájde dúša, štera

se z detečov podánostjov dá prek svo-jemi Bogi.

Brezí stráha, brezí trepatanja se vojskújmo, znajoč, ka Bog živé pa, či se nam li tak vídi, ka je daleč od nás, njegovo oko počíva nad nami ino z ve-séljom gléda naše boje, štere mámo za njega računajoči že naprej tiste vékše dáre, z šterimi nas obdarúvatí nameni na dén naše zmáge.

Jezušek povrni vam

po prošnjah preblazene D. Marije i naj-čistejšega sv. Jožefa vse, kaj stē darū-vali za naš dober slovenski tisk. Sv. Družine, Jezusa, Marije, Jožefa pomoč, varstvo, obrambo, moč, blagoslov, za-vetje, smilenje smo prosili za vas, dragi širitelje, za vas, dragi naročniki, za vas ljubljeni darovniki i za vse vam drage, mile dúšece, posebno vojake, tak živoče, kak preminole v osmih svetih mešah, štere smo sporedoma zvršili tiste dni, kak smo naznanili. Celo svoje srce smo odpri pred vašov dúšicov i gledoč pri božjem oltari po veri skoz beloga krúha i rumenoga vina v najsmilenejše Srce Jezusovo, smo žareč od zahvalnosti ponavljali: blagoslovi te žive, reši vic mrtvih dúše, okrepi vojskúvajoče, trpeče, mirajočim daj pre zmagati pekel, ljubi vse i vsi te naj ljúbijo vekomaj, vekomaj, ki so količkaj, če samo z ednim mišljenjom in zelenjom pripomogli k razširitvi na-ših, tvojo čast i rešenje dúš iskajočih listov. To smo prosili pa še za sovraž-nike smo molili. Smilenje smo prosili za nje, posebno za tiste, ki so sinovje naših slovenskih mater i vendar so protivni za verov najdragšemi mater-nomi dari: maternomi jeziki. O, da bi je mogli vse viditi na poti ljúbezni, štero Bog zapovedava do svojega ljudstva.

Te dar svete meše, te molitve i vse tiste, štere so bodo še vršile vedno naprej i naprej za vas, dragi bratje po Kristusi bodi vam hvala za trüde, ka ste ne našo, nego našega ljudstva potrebo v cerkvah naznanili, i dare nabirali, ka ste, dragi nabirači od hiše do hiše se potili v pekočoj vročini, ali vendar v vekšem znotrašnjem ognji ljübezni do milih Slovincov, ka ste, preljubljeni darovniki, odprli svoje z krvavimi žüli zaslužene dare i je položili na oltar ljübezni do Boga i bližnjega. To bodi vam v zahvalo! Bog plati stojezerokrat! Jezus, Marija, Jožef naj bodo vam plačniki! Vsakši, te najmenjši dar tüdi ob priliki objavimo.

Vredništvo.

Bojna.

Naš mili seri vladar i Nemcov vladar naednok obiščeta z pozdravom svoje podložnike. Zahvalita se vsakoj düšici za žrtve prinešene za domovino i būdita vsako düšo, naj ne obvüpa, naj stanovitna bo v požrtvovalnosti do končne zmage. Mi k tem milim, poniznim, lepim rečam samo to pride-nemo, naj se vernosti do krala zemelskoga pridrüži tüdi vernost do nebeskoga Vladara, naj se žrtvüje, dela, trpi vse iz ljübezni do dragoga Jezusa. Tak se dvoji sad dozori, minljivi za zemelski dom i večni za nebeskoga. Nebeska kralica, Bl. D. Marija, štere v nebovzetje mo te dni obhajali, nam je zgled v tom. Nikdar düša teliko haska svojoj domovini ne spravila, kak ona, ar jo je njeni Srci vzdržavao, ar je ž njim vred največ prehrpela za njegovo rešenje i kda je to ne mogla dosegnoti, je dosegnola največšo čast nebesko. Z ljübezni do Boga je delale vse, zato je v nebi vse nazajdobila. Po njenom zgledi včinimo vse iz ljübezni do Boga za zemelski dom, ka večnoga dobimo. Glejmo znaj sledeča poročica z bojišč:

Rusko bojišče. Po zavzetji *Brody* ja se Rusi trdijo priti v *Lemberg*. Pri *Zalosce*-ji so odbiti. — V *Bukovini* od *Kirlibabe* gor v *Karpatih* so naše čete ruske odirale i napredüvale. — Vseh naših i nemških čet poveljstvo je prevzeo nemški general *Hindenburg*. Njegova oblast sega od *Rige* do *Tarnopola*. Tüodnet do *Karpatov* zapovedava nas prestolonaslednik. V *Karpatah* smo vlovili 325 Rusov i 2 topa zaplenili. Od *Brodyja* dol so Rusi v ednom kraju prek *Seret* vode prišli.

Francozko bojišče. Francozi so nazajdobili *Fleury* občino pred *Verdunum*, i *Thiaumont* utrdbo; Nemcov je do 2000 vovljenih. — Nemci so tü tüdi

468 Francozov zgrabili. Proti Angležom kak zid, trdno stojijo Nemci; Angleži sami spoznajo, da samo malo napredüjejo.

Talijansko bojišče. Talijani so na celom bojišči srdito napadali. Najbole divja strelba se je vršila proti *Doberdobi* i *Monfalcone* gori. Do časa se je posrečilo sovražniki v šterih naš jarek priti, ali večer so do zadnjega izbiti ž njega.

Na drugih bojiščah ne bilo posebne spremembe.

Od mira pišejo ruške, angležke i francozke novine. Letos ga še čakajo.

Dom i svet.

Cerkvenc vesti. Sveti oča je sprejel trijezero rimske deca, štera je julija 30-ga hodila k sv. obhajili za mir. Na poziv sv. oče so deca zdignola oljčne vejice, znamenje mirü, gor i nato dobila njegov blagoslov. — Sv. oča je dao vdariti svetinjo na čast Dev. Mariji, Kraljici mirü. Svetinja predstavlja Dev. Marijo, Kraljico mirü, Sv. oča na petih delah sveta pred njov stoji i se z molitvov obrača do njé, z molitvov za blaženi mir. Svetinja je na *Petrovo* na svetlo dana. — Dvestoletnico obslüzavajo letos Marianiti i vsi Marijini verni častilci, ka se je bl. *Ludovik Grignjon*, šteroga prelepo pobožnost do Blag. D. Marije tüdi naši Slovinci poznajo, v nebesko domovino preselo. — Vpeljali so v *Rimi* pravdo, poleg štere bi se častitljivi *P. de la Colombière*, iz reda jezuitov, goreži častilec Srca Jezušovoga i prvi širitel te pobožnosti med moškami, k blaženim spišao. V *Ein-siedelni* na *Svicarskom* v romarskoj cerkvi je nastavljena družba „nase ljübe Gospé, kraljice Angelov“, po dovoljenji sv. oče. Družbe namen je podjurati sv. očo i potreti oblast šatanovo. Po tej družbe so se že čüdne milosti izprosile. V *Freiburgi* na *Svicarskom* so pobožne deklice, štere namenijo v celom življenji v devištvu ostati, družbo tiskarno osnovali. One vodijo tiskarno krščanska. Zdaj de se zidala poleg tiškarné zavod v te namen, da bo z svojimi spisi vse napade na Matercerkev i sv. oče odbijavao i vero proti vsem sovražnikom brano. K tomi zavodi pride še tretji v šterom bo pisarna, kam se lahko vsi obrnejo v cerkvenih zadevah. Vse to pa stoji pod obrambo Bl. D. Marije, štere milosti puno podobo je v starodavnoj romarskoj cerkvi XIII. Leon papa dao za „Kraljico vsega sveta“ koronüvati. — Po Mariji pride popolna zmaga krščanstva.

Romania. Romanska država pred odločitvov stoji. Ne ve kam bi se obrnola na pomoč z svojov vojskov. Bog daj, da nikam. Veliko delo smilenosti i domoljübnosti včini, ki v te namen moli, naj se v boj ne poda, naj se stavi nadaljno krvo prelejavanje. V te namen ništerno sv. obhajili zviršiti, kak obilno bi Bog povrno! — Iz *Bukaresta*,

glavnoga mesta se glasi, da je *Romanija* Angliji 40 jezer vagonov zrnja oddala, naj bi ga mi tam ne najšli. Zrnje je Rusiji prekdano. Pravijo, da je ta med bukovinske siromake razdeli; če de istina to?

Angležko. *Casementa*, vojvodo irske vstaje so obesili. Ne je proso pomiloščenja od tiste angležke vlade, štera že več stolet tak kruto preganja katoličanske Irce. Na Irskom se vstaja ponavlja. Ljudstvo toplo pozdravlja nemško vojsko. Nemške zračne ladje so bombe metale na *London*.

Norvegia. Norveška zbornica je sprejela vladni predlog, poleg šteroga se moro vojaki (častniki tüdi) železničarje, šofförje opojnih pijač popolnoma zadržati za časa svoje službe. — Glejte modro ravnanje svetike oblasti! Pa če zavolo svetskoga dobrostanja se ljudje zadržijo opojnih pijač, mi se jih zavoljo düševnoga ne bi? Mi ne bi zato, naj hitrej pride mir, vstopili v družbo *Marijine* sedmere radosti z tem pogojom, ka se bomo žganice čuvali? Bi raj meli žganico kak mir? Raj njo, kak brata, moža, sina domo? Premislite, premislite!

Amerika. Nemška podvodna trgovska ladja „*Deutschland*“ je zapüstila baltimorsko pristanišče, ne da bi jo sovražne ladje ovarale.

Albanija. V *Valoni* je ogenj vničo 130 skladišč blaga. Kvara je več milijonov. — Na *Drač* so Talijani bombe metali iz letal brez posebnoga uspeha.

Na Fiumo so Talijano tüdi bombe metali, ali obhodili so. Dva letala so naši dolstrelili. Vojaškoga kvara so bombe ne naredile.

Pismo na bojišče.

So zdaj nevole? Je potrebno pitati to? Vnoge bi mogli pitati, ki ne vejo za nevole te grozne, v šterih se nahajamo, ali pa neščo znati za njé. Ali nehamo te trdokorne, pokvarjene postvetnjake i posvetnjače. Rajši se obrnemo do milijonov trpinov, do žalostnih, potrlih, osirotelih, ranjenih. Te poiščemo, ali ne bomo je nikaj pitali, samo si kre njih sedemo i ž njimi ma mučali. Mučali mo od žalosti, mučali mo, zato, ka moliti ščemo. Z Bogom si bomo pogovarjali, naj vlije moč, krepost, tolažbo v teh grozovitih dnevah na vse nas, ki smo na poskušnjo veliko, preveliko postavljeni. Kde bi začeo? Pri suzah tištih starišov, ki so jedinoga sina zgübili i za njim sami stopili pred morilne cevi sovražnika? Drevo so tei očevje, šteroga vrh je podrt vüpanje odrezano i ostao je samo süšeči se štor. Te je brezbrizno gledali? Te njihovo potrto srce v temnoj žalosti povrgli i je prepüstili zmotnjavam i dvojlinin skušnjavam hüdoga düha? Ne eden starec si je že prerezao

nit življenja v toj strašnoj sili. Zakaj? Male vere so bili, ne so meli moči od zgoraj, vera njim je opešala, vüpanje v žalosti zalejalo. O če bi v tistih hipah, kda se je okoli cerkvi i v cerkvi samo šepetalo, naslanjalo, kda se je po cestah, krčmah premetavalo, kričalo kda se je v tom žalostnom časi gizdarilo, plesalo, če bi se toga hipa molilo, kelikim bi ostála močna vera, kiliki bi postali junaki v ljübežni do Boga, junaki trpljenja mirovnoga i radostnoga. Vojakomi pišem od domačih. Ma to pomen? Ma, da so vojaki tüdi bili domači i majo domače. Pišemo to, naj se v strelnih jarkah ne spozabijo tak ne moliti, kak domači v mirnih hišah ar je vnogo srce skušavano, da bi zdvojilo. Moliti smo dužni, naj zmagajo milijoni žalostnih, pobitih, potrlih domačih i vojakov dvojnost i obvüp.

Iz pisem naših vojakov.

Novine za tolažbo prosijo. „Iz velike rusoske doline jih dam iz srca lepo pozdraviti, preč. g. vrednik naših lepih slovenskih Novin, pa jih prosim, lübi dühovnik, pošlite nam je včasi, ka do nam slüšile tü na bojišči, kje nemamo ne meše, ne predge, v düševno tolažbo. (Kühar Jožef iz 3. čarn. pp.)

Kaj nadomestijo Novine i Marijin List. Z severnoga bojnoga pola 1916. maj. 12. Hv. b. J. Kr.! Prečastiti Gospod! Srčno Jih lepo pozdravljam vu Imeni presvetoga Srca Jezušovoga i Njim želem od gospodnoga Boga vse dobro. Lepo Njim zahvalim, sam dobo od Njih poslame „Novine“ i „Marijin List“; to me je jako razveselilo; z tem darom sam dobo tolažbo v žalosti, moč v slabosti, proti največksemi sovražniki moje düše orožje. Navuk, šteroga smo mi, ki že dugo časa med svetom živemo, najbole potrebni, nej smo mogoči čüti od vas, dühovnikov, v milom glasi z predgamic; menjka nam razlagauje sv. Evangelioma tü na bojišči, i vse to nam nadomestijo njuvi krščanskome dühi spisani slovenski spisi. Marija, nebeska Kralica Njim naj bo pomočnica, ka bi ešče dugo časa nam Slovencom pošilali navuke v lübon maternom jeziki. Na dale Njim naznanjam Prečastiti Gospod! Hvala višernjemi Bogi, smo meli priložnost opraviti vüzemsko spoved i sv. obhajilo, na veliko sredo i vüzemske svetke smo bili pri svetoy meši, štera se slüžila na stubaj ednoga podrejtoga grada; neprijatelje so nas nej vznemirjali. Prečastiti Gospod! tü Njim pošilam 4 korone za „Novine“ i „Marijin List.“ Pozdravljam vse naše prečastite dühovnike i ž njimi vse Slovence, se njim prepöračajoč v molitev z srčnim pozdravom. Njihov ponizen sluga: Jerič Ivan, konjenik pri 69. saniteckom oddelki.

Glasi.

Od naših vojakov. Mrtev je: *Prša Štefan*, pešak 12 pp., iz Žižkov. V tom vrlom mladenci smo dosta zgübili. Bio je od peti do glave pošteni, čisti, po-božen mladenec, ki se je brigao za vse, kaj je dobroga bilo i sovražo vsako hüdobo. Bio je siritel naših listov v Žižkih i v svojoj gorečnosti je na to pripravo z pajdašom pokojnim Ciganovim Joškom svoje soveščare, do so si vsi naročili Marijin List, da je bilo več naročnikov v občini, kak hišnih števil. Izobraženi mladenec je bio, mnogo čteo, iz srca ljübo svoj materni jezik; goreči tretjerednik, pogostoma pri sv. obhajili, dobrovoljni pomočnik pri čiščenji cerkvenom, pravi zgled mladine. Vedno nam ostané v spomini; *Horvat Martin* (Törnarov) Črensovec; povrgo je ženo i dete; *Markoja Štefan* z Sr. Bistrici; zapüsto je ženo i dete; *Trstenjak Štefan*, kamnosek z D. Lendave; *Vuk Mihal* z Radovec. Srce Jezusov naj da düšam pokojnih čem hitrej večno svetlost zaglednoti, njihovim domačim pa moč to žalost mirno prestati. *Vlovljen je:* *Bedrnjak Martin* (i ranjen) z Črensovec; *Flisar Matjaš* z Veščice; *Čurman Štefan* z Matjašovec. *Ranjen je:* *Batič Ferenc* četovodja, *Cör Jožef* z Ottovec, *Žokš Mihal* z Kovačavec.

Nesreča pri mlatitvi. V Mürskih Črncih se je vužgala i tüdi zgorela parma z snopjom i štala od iskre, stera je zletala z peči mlatilnoga stroja. Gospodar Špolar Ivan i oča njegov, Stefan sta šla v štalo márho vöpüščat. Ali da je veter dim vse ta notri neseo, nesta mogla vü, zadüšila sta se njidva, 2 konja i 3 goved. Obnesrečeno hišo vsi pomilüjejo.

Zelezni filerje se vdarijo. Penezi iz nikla se z prometa vzemejo, nadomestijo jih železni. 20 fil. v kratkom do rok dobimo, šteri so ovak popolnoma takši, kak so bili niklasti.

743 ran je dobo od pečine na talijanskome bojišči Ferenci Ladislav, pešak 82. pp. 43 so vekše, edno oko je tüdi zgübo. Vendar so ga pri življenji obdržali zdravniki.

Zdalá sta se v szombathely-skoj ev. cerkvi Luthar Adam, ev. pastir z Püconec i Flisar Šarolta profesorka sobočke mestjanske šole.

Odlikovana slovenska vojaška dühovnika. Č. g. Trstenjak Ernest, div. pleb. in Kren Franc, vojni dühoven na severnom bojišči sta odlikovaniva z častnim znamenjom Rdečega križa z vojnim okraskom. Za oba je to že drügo odlikovanje.

Ziva je zgorela v Ljübljani gospa Plantarič Rožica, hči pokojnoga kranjskoga deželnoga glavarja Dr. Poklukar Jožefa. Na samovari je mleko kühala za dete, dotakala spiritus, da je slabo gorelo, te se je vužgao, njej vdaro na obleko i jo popolnoma požgao. Meso je v falatah visilo ž nje.

19 let stari vojaki z Türnišča so se ne mogli včakati, kda dobijo poziv

na vstop pod orožje, zato so prosili to pred 1. avgustom. Pisali so sledečo moldbenico: naši očevje, bratje, vsi poznanci so vojaki, mi smo mladi a vendar vojaki ščemo že biti. Lepa domoljübnost.

Rus v Müri. Zobaj Martin od sv. Martina je zgrabio Vojčuk Ferenca, Rusa, kda je prek Müre plavao. Odskočo je z ednoga štajarskoga tabora. Meo je tüdi pajdaša Kožlowa, ali te siromaček je bio slab plavač i se v Müri potopo.

Veliko srebrno svetinjo je dobo dr. Gaiger Artur, sobočki fiškališ, šteri je poročnik topničarski na ruskom bojišči.

Vdaro je z skárjami v glavo Virag Daniela vrtnára (kertesa) na sobočkome grofovskom imanji Zrim Jürij zato, ka je zbio njegovoga vnüka. Dete je cepike trlo. Rana vrtnarova de 12 dni mogla celiti.

Obese se je na žrd v Panovcih Hari Janoš, namestni župan. Živo je 60 let. — Samomor, če se premissljeno dovrši, je smrten greh i tak rekoč düšo po najkračjšoj poti v večno pogübljenje porime. — Če se pa što v pameti zblodi i v toj zblojenosti ga včini, nema greha. Norci ne moro grešiti.

Naš 31. domebranski pešpolk, kak rusko poročilo naznanja, je z polkovnikom i vsemi častniki vred vlovljen. Da so naši Slovenci tüdi slüžili v njem, njihovi domači naj se ne burkajo, če ne dobijo pisma od njih. Zrok je to.

Mro je črensovskoga g. pleb. Čačič Jožefa oča v Harasztifalu, občini poleg Kermedina. Smrt je nagla bila. Zročimo pokojnoga düšo v molitev vernih düč, sini in ostaloj rodbini pa izrazimo globoko sožalje.

Obljübe v salezijanskome zavodi v Veržeji naredijo bivši novinci aug. 15-ga z velikov slovesnostjov. Da so zadnjikrat lüdi ne prek Müre püstili financi, ali vojaki pa nikši židov praj, lüdstvo ne ve stalno povedati, zroka so pa ne povedali, zakaj je stávlajo, trebe pri okrajnom glavári (föszolgabíró) pozvediti za zrok.

Vlomili so v šolo na Dolnjojbistrici skoz okno. Ne znati, kaj je odnešeno, da je vučiteljca kljüč od sobe odnesla, nad okno pa nisče nešče notri iti. Občinsko poglavarstvo najnaznani žandarom vlom.

Do krvávoga so se zosmicali v Adriancih nikši Fulki, štere je močen ruski tej omámo.

Vojnospomínško cerkev do zidali na čast sv. Magdalení pri sv. Magdalení pri Maribori. Cerkev bo tüdi garnizijska to je za vojake. Za darovnike se slüžita vsako leto dve sv. meši v ondotnoj cerkvi.

Odlikovanje. Törnar Martin z domb. 20. dpp. Črensovec je mnogo odlikovanj že dobo. Prosti dečko je postao stražamešter, dobo zaslüžni križec i veliko srebrno svetinjo predtém, zdaj pa opet malo srebrno svetinjo. Veselimo se našemi vojaki.

Naber v železniški županiji bo v *Soboti* aug. 29-ga za petrovsko, bodonsko, cankovsko; 30-ga za graško i jürjansko; 31-ga za križavsko, tišinsko; sept. 1. za martjansko, pertočko, fokovsko; 2-ga za sebeštjansko, prosenjakovsko, sobočko, pūconsko i sobočko okrajno notarošijo. V *Monoštri* sept. 14-ga za krčičko, ženavsko, gorenjosiničko, slovenskoveško, 18-ga za hodoško, 19-ga za monoštarsko i števanovsko notarošija. Prebirani do od 39 — 50 let stari.

Slovo vzemo od svoje matere, bratov bogajske fare i filovske občine *Žernela Franc* pešak 43 pp.; od našega vrednika, oče vojaka matere, sestre, brata, peznaneov i od lube slovenske krajine, od štere lepše ne pozna, pajdašov sosedov i rodbine *Lončar Stefan* z *Noršinec*. Žele, najga čuva Sree Jezusovo i se prek da v *Marijino* obrambo.

Pozdrav pušlajo *Rogač Franc*, štrazamešter i njegovi slovenski pajdaši 83. pp. iz volinjskih strelnih jarkov vsem Slovencom, šteri molijo Boga za nje. Naznanjajo, ka so ništerni ruski napad odbili i se nahajajo v logi v okolici *Brodyja*. Na tisto vest pa, štera se je doma razširila, ka bi 83. pp. ščista vničeni bio, to odgovorijo, ka druge zgube nemajo, kak ništernoga betežnika, šteri so v bolnišnico spravljani. Z Boga pomočjo oni začenejo i dokončajo napadanje, zato je čuva on i *Bl. D. Marija* v šteroj se vūpajo. „Junija 22-ga so Rusi piše tūdi strašno napadnoli nas, ali krvavo smo je odbili. Na vse kraje vedrijo mrtvi Rusi na zemli, na droti, a pokopati jih ne mogoče, da so sovražni strelni jarki samo ništerni stopaj od naših. Samo pred nami leži do 90 mrtvih Rusov i že jako smrdijo. Čas si pa z lepimi slovenskimi pesmami kratimo. Jako radi popevamo to, štero tak poznate: „Jaz sem fantič v dvajstom leti, casar me šče k sebi meti . . . itd.“ *Lang Jožef* z *Nuskove*, *Nemec Stefan* z *Bakovce*, *Meolic Jožef* z *Kroga*, *Komin Anton* z *Satahovec*, *Hanko Stefan* z *Črnc*, *Šoštarec Matjaš* z *Vančavesi*, *Martivec Janoš* z *Bakovce* i *Rajnar Ignac*, *Kološa Ludovik* iz *Sobote*. Poslali so tūdi 32 kor. na podporo *Mar. Lista* i *Novin* pa na sv. meše. *Koštric Stefan* pešak 48 pp. Z *D. Bistrice* i njegovi slovenski pajdaši vsem Slovencom i je prosijo, naj molijo v dūhi pokore i nosijo mirno križe te boj je naime ovidno kaštiga za strašne naše grehote; oni so se tūdi podali v jarem pokore, trpijo mirno velike nevole v tom časi, kda se neprijazna noč boja razgrinja prestrano na zemli i niedna srebrna zvezdica na nebi ne migla. *Marija* pa bodi vseh nas vūpanje; *Jeneš Ivan* poddesetnik 48. pp. beltinskim dūhovnikom, štere oproši, naj naj molijo za spreobrnjenje grešnikov i mir, odranskoj občini, starišom, sestram, prosi molitve od njih za se i je tolaži *Marijinov* obrambo. *Antolin Stefan* i *Horvat Jožef* peš. 48. pp. beltinskof fari z dūhovniki vred, prosita eden očanaš i edno zdravomarjo, naj se dober Bog smilje našemi presvetlomi králi i občuva njegovo slavne korono, vojake pa pripela na mili dom nazaj; *Flegar Števan*, *Metlnov* z *Gerlinec*, dom. 13. dpp. vsem Slovencom, posebno starišom, šterim v spomin nosi kak so si želeli svojo deco odgojiti, ka njim na hasek bo, zdaj pa ne eden sin se more vojskūvati z svojim očom vred pod milov nebov proti sovražniki. Od *Marije* pa čaka pomoč, ka pridejo domo i jo tūdi prosi, naj pomaga,

Ka ednok že konec bo

I pridmo nazaj domo;

vsem Slovencom iz 83. pp. *Flisar Vince* z *Tešanovec*, *Grabar Jožef* z *Moravec*, *Császár Janoš* z *Markovec*, *Stessel Ferenc* z *Sp. Slaveč*, *Bernjak Matjaš* z *Vidonec*, *Gomboc Ferenc* z *Cankove*, *Horvat (Vlaj) Ferenc* z *Martjanec*, *Dečič Anton*, desetnik z *Kroga*, *Solar Jožef* z *Fokovec*; prosijo molitve za mir, ka do se mogli vrnoti k svojoj maloj deci i ženam; *Puhan Jožef* p. 48. pp. čitatelem *Marijinoga* *Listo* i *Novin*; veselo čite *Liste* i *No-*

vine, prosi molitve, ka bi ešče ednok vido svojo lūbo domovino i svoje lūbe stariše; *Tratnjek Stefan* z *Lipovec*, starišom, sestricam, dūhovnikom, rodbini, sosedom, pajdašom, fari beltinskof; zahzali se za trūde prestane za njega, *Sukič Matjaš* z *Pertocē*, *Hari Stefan* z *Ropocē*, vojnidelavci čitatelem *Marijinoga* *Listo* i *Novin*; želela, naj te *Marijin* košar, matica i včelice *Marijinoga* *Listo* če ednok v nebi gorpostavljen, to je voditeltstvo toga *Listo* i naročniki; *Puhan Stefan*, dom. 20. dpp. slovenskim dūhovnikom, pisatelom *Marijinoga* *Listo*, starišom, sestri, rodbini, naročnikom i podpiračom *M-Listo* i *Novin*; žele mir i naznanja, ka so si v gošci napravili kapelico, kje *Bogi* slūžijo; *Karh Ferenc* z *Doličov*, d. 18. dpp. slovenskoj krajini, starišom, kak jedini sin, sestram, dūhovnikom, vsem Slovencom; prosi molitve i naznanje, da se veselijo *Novinam*, ešče *Vogri* bežijo k njem i ga prosijo, nej njim je razložiti. *Slovenci* so skrbni za domovina krv i življenje žrtvūjejo za njo; obeča da ostane močen, ponizen sluga materečerkvi: *Hanc Stefan*, vojni delavec vsem krščenikom; prosi molitve dece, ka pride oševje hitrej domo deci krūh pripravljat; *Hari Stefan* z *Ropocē*, slovenskim starišam; ženam, mladini; prosi naj majo potrpežljivost z ranjencih, poterejo nevoščēnost i molijo za svoje vojake, šteri globoko ljubijo svojo domovino; njega, kda je po 23 mescah zagledno svoj slovenski dom, so suzē pobile; *Vagner Stefan*, *Ūtroša Ivan*, *Žalik Ivan* iz *Sr. Bistrice*, *Sōmen Ivan*, *Smej Stefan*, *Glavoč Peter* z *Bogojine* starišom; milo mislije na trūde, kda so je male iz zibelke jemali gor i je polagali na svoja naroča; bratom sestram, pajdašom i farnof cerkvi; *Gjörkös Jožef* z *Törnišča* p. 48. pp. dūhovnikom, fari celof, fantišom domašim; prosi molitve, ar jako žaluje po rojstnom domi; *Marič Matjaš*, desetnik, *Virag Martin*, *Antolin Mikloš*, z *Odranec*, *Gabor Stefan*, *Ferenčak Jožef* z *Gomilic*, d. 20. dpp. slovenskimi ljudstvi, prosijo edno *Zdravomarjo* za *Jezusovo* pomoč, *Bakan Ferenc*, *Vouri Janoš* p. 83. pp. mladini, sosedam i celof fari graškoj; *Maqyar Leopold* z *Večeslavec* svojim domašim bližojim i dalečojim, fari jelenskoj, tivaršici z *peterov* decov, testi, punici, sūrji, bratji, sestram, rodi, botrini, sosedom, dūhovnikom; prosi za odpūščenje i pomoč sv. *Jelene*, ka de *Jezus* njegovo orožje, vūpanje i tolažba; *Bedrnjak Janos*, četovodja 20. dpp. z *D. Bistrice* ženam, deci starišom slovenskim, prosi molitve, naj se spokorim, da prle ne bo konec toj nesreči; naznanja v pesmici, ka so Rusi strašlivi, henvedi junaški; té či ovi ovārajo „nazaj korake mečeje, ka njim v petāk brni;“ *Žalik Stefan* z *M. Polane* p. 48. pp. vsem Slovencom; naznanja strahoto bojišča, kda se čūje nevela, strah, krič, z zobno škripanje, veliko javkanje na pomoč zezavanje; čas pokore je prišo od Boga, čeravno je *Srb* zakrivio te boj. Srčno žele, da bi se spokorili vsi krščeniki, posebno cela fara *törjanska*. *Vučko Ladislav*, pogorski topničar i njegovi slovenski pajdaši vsem dūhovnikom, se zahvalije za slovensko čtenje, štero je krepri pri branitvi zemelske i večne domovine, mladino pa prosije, nej moli za blažen mir.

Na odporo pMarijinoga *Listo* i *Novin* so darūvali: *Dolenska fara*: 24 K 40 fl. Darovniki so: z *Dolenec*: *Črnko Franc* 40 f., *Fuis Fr.* 1 K., *Kovač Štv.* 60 f., *Konkolč Jož.* 1 K., *Tibola Janoš* 70 f., *Horvat Marija* 60 f., *Lainščak Marija* 1 K. (*M. Dol.*) *Lainščak Jürij* 1 K., *Lainščak Janos* 1 K., *Trajber Stefan* 80 f., *Gorenji Mirko* 1 K., *Horvat Mihail* 1 K., *N. N.* 3 K., 50 f., z *Budinac*: *Bedič Balaž* 2 K., *Črnko Stefan* 1 K., *Sōmenek Fer.* 1 K., *Tibola Fer.* 40 f., *Filo Marija* 1 K., *Varga Treza* 40 f., *Rausch Lujza* 1 K., *Nemec Mar.* 1 K.; z *Šalovec*: *Lainščak Fer.* 2 K., *Horvat Jan.* 1 K. *Nedelska fara* 23 K. 40 f. Darovniki: z *Šulinec*: (*nabrala Kerec Stef. žena*) *Kerec Stefan* 2 K 50 f., *Sukič*

Roza 40 f., *Kerec Roza* 40 f., *Šimon Lina* 1 K., *Bölec Franc* 60 f., *Bölec Stefan* 50 f., *Bölec Jožef* 40 f., *Korpič Jürij* 20 f., *Barber Miklōš* 1 K., *Barber Ana* 20 f., *Barber Jožef* 40 f., *Barber St.* 40 f., *Barber St.* 40 f., *Andrejek Adam* 20 f., *Simon Stefanca* 1 K., *Kerec Ana* 40 f., z *Boreče*: (*nabrala Sukič Roza*) po 40 f.: *Sukič Roza*, *Hadler Fana*, *Kozar Jožefa*, *Ficko Stefana* žena, *Pasičnjek Jožef*, *Bedek Stefana* žena, *Ficko Treza*, *Simon Kata*, *Kozar Treza*, *Kozar Janoš*, *Kozar Janoš*, *Kozar Stefanca*; po 1 K.: *Pasičnjek Mirka* žena, *Bajžek Treza*, *Ficko Cila*, *Sghar Stef.*, *Ficko Cila*; po 60 f.: *Kalamár Julia*, *Kranjec Janošica*, *Bédek Karolca*, *Sukič Janoš*, *Bédek Janošica* 20 f., *Hadler Treza* 50 f., *Hadler Karolca* 20 f., *Hadler Ferenčka* 20 f. — Bog plati. (*Dale.*)

Pošta.

Preč. g. p. Vadovič B. T. šina. Od *Šerūga Jožefa* je stalen glas prišo, da je vlovljen. Zdaj mo prebivališče njegovo iskali gor. Srčem pozdrav. **Preč. g. p. Horvat Jožef Martjancl.** Dobo sem od četovodja *Roth Ludovika* poslame razglednice. Bog plati. Ob priliki damo clišeje napraviti. Lepe so. Rad bi pa znao imena onih, ki so na razglednicah: *Naznani mi. Valé. Baček A. St. Louis.* Dobo sem tistih 11. kron. *Pd Kolmanka* dobite glas z *Pertocē*. Pisao sem tá. *Rūž.č Ivan. Schirndorf.* Prišla je. *Hvala. G. Mar. Več.* Naj se šobarijo kre vogla cerkvenoga. Čeden šlovek se norcom smeje pa veselo pretrpi to zaistino lahko delo pa de meo plačo v nebi. Na hasek nam je vsaka neprilika, samo mirno jo pretrpimo. *Mihalič Mih. V. Česlavci.* Penezi se prišli. Bog plati. Na sina nesmo pozabili, samo potrpite. *Gombosi Janošica žena. Šalamenci.* Penezi so prišli. *Hvala. I. Št. Kovačević.* Vašo tožbo sem naznano g. dūhovnikom, njim ide i nej meni. *Kős. Petanci.* Sin *Matjaš* vam pomeni glas pošle, da je živ pa zdrav. *Čurman Jožefa žena. Matjašević.* V roke sem dobo. Bog plati. *Bojna pošta* tak za zavitke kak za vzorce (35 dek) se je znova odprla na več števil. Na vsakof pošti se moro poglednoti.

100 litrov domače pijače Elpis!

vkrepčevalne, téčne in žejo gasēče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškotelka, meta, pomeranče, strašnica in višnja. Neuspeh izkljūčen. Ta domača pijača se pije poleti mrzlo pozimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenēnim navodilom stanejo K 4.40 poštine prosto proti povzetji. Na 5 takših deležev se doda ena porcija brezplačno. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgūbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte 85 Moravsko. En karton za poskušnjo 10 litrov stane 70 fl., šteri se lahko pošljejo v štemplnah. Takši kartoni se dobijo za poskušnjo tūdi po vekših drogerijah.